

BIULETYN

Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii UW

Nr 3 (28) 2023

W tym numerze m.in.:

- inauguracja nowego roku akademickiego
- polsko-niemiecko-czeskie seminarium doktorantów
- 25 lat Samorządu Województwa Dolnośląskiego
- *Demokracja i Europa* - IX Letni Studencki Fakultet
- 100. rocznica urodzin Prof. Kazimierza Orzechowskiego

Inauguracja roku akademickiego 2023/2024

W niedzielę 1 października nowy rok akademicki po raz piętnasty rozpoczął się wspólną Środowiskową Inauguracją wszystkich wrocławskich uczelni. O godzinie 13:00 w Auli Leopoldyńskiej zebrali się przedstawiciele uczelni z Wrocławia, aby razem wkroczyć w kolejny rok nauki. Po pięknym chóralnym wykonaniu *Gaude Mater Polonia* głos zabrał przewodniczący Kolegium Rektorów Uczelni Wrocławia i Opola, prof. dr hab. Krystian Kiełb, witając wszystkich szanownych gości. W swoim przemówieniu inauguracyjnym Profesor podkreślił przyjazne więzi i poczucie wspólnoty środowiska wrocławskich uczelni, podjął też próbę podsumowania zbliżającej się ku końcowi kadencji. Zaznaczył nietypowość minionych czterech lat oraz trudności, z jakimi musiało się zmierzyć środowisko akademickie – pandemia COVID-19 i jej wpływ na zmiany organizacyjne; konieczność opracowania nowych metod i form działania pozwalających skutecznie funkcjonować zdalnie; zbrojna napaść Federacji Rosyjskiej na Ukrainę i tocząca się wojna tuż za granicami naszego państwa; niepokojące problemy gospodarcze naszego kraju. Alarmującym faktem jest powiększająca się luka finansowania nauki i prac badawczo-rozwojowych w porównaniu do wiodących krajów Unii Europejskiej, ale także najbliższych sąsiadów Polski. Jak podkreślił Profesor, „ponad wszelką wątpliwość warunkiem *sine qua non* wejścia na wyższy poziom rozwoju gospodarczego naszego kraju jest większe wsparcie nauki i szkolnictwa wyższego zarówno ze strony państwa, jak i ze strony biznesu”. Stwierdził również, że często to właśnie trudne czasy wyzwalały pokłady pomysłowości, mobilizują i są motorem do wzmożonej pracy, w efekcie przynosząc nowe, przełomowe rozwiązania. Wyraził nadzieję, że właśnie taki przełom nas czeka, cytując Senekę Młodszego: „Przeciwności losu uczą mądrości, powodzenie ją odbiera”. Następnie profesor Kiełb podziękował wszystkim za ciężką pracę w minionych latach, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska merytorycznego i tytaniczną pracę, którą wykonali w okresie pandemii. Swoją wypowiedź zakończył słowami pełnymi otuchy i życzeniami owocnego nowego roku akademickiego, oddając głos Sekretarzowi Stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Wojciech Murdzek w krótkim przemówieniu zapewnił o swoim wsparciu, podziękował za gigantyczny wysiłek wkładany w rozwój nauki i wyraził nadzieję na dalsze sukcesy i osiągnięcia w kolejnych latach. Następnie głos zabrali jeszcze Wojewoda Dolnośląski Jarosław Obremski oraz dr Jacek Ossowski, Sekretarz Rady ds. Szkolnictwa Wyższego i Nauki przy Prezydencie Wrocławia, reprezentujący nieobecnego Jacka Sutryka.

Kolejną częścią uroczystości była immatrykulacja przedstawicieli studentów pierwszego roku z jedenastu wrocławskich uczelni, którą poprowadził Rektor Uniwersytetu Ekonomicznego, prof. dr hab. Andrzej Kaleta. Powtarzając za profesorem, studenci wypowiedzieli słowa ślubowania w imieniu wszystkich swoich kolegów rozpoczynających naukę na uczelniach, po czym nastąpiło pasowanie.

Ponownie głos zabrał dr Jacek Ossowski, tym razem jako przewodniczący kapituły Wrocławskiej Nagrody Naukowej, przyznawanej przez prezydenta Wrocławia od 2016 r. Nagroda ta ma na celu uhonorować wrocławskich naukowców, którzy wyróżniają się, działając na rzecz środowiska naukowego, intelektualnego i artystycznego we Wrocławiu. Laureatami tegorocznej Nagrody została prof. Grażyna Pstrokońska-Nawratil oraz prof. Jan Miodek. Po wręczeniu nagród przemówił Krzysztof Pietraszkiewicz, który poprowadził wykład inauguracyjny *Polska gospodarka i nauka wobec wyzwań, zagrożeń i szans*. Na końcu głos zabrał również przewodniczący Samorządu Studentów UW, Arkadiusz Smugowski. Ceremonię w Auli zakończył utwór *Gaudeamus Igitur* w wykonaniu Akademickiego Chóru Politechniki Wrocławskiej pod dyрекcją Małgorzaty Sapiechy-Muzioł. Po zakończeniu tej części spotkania orszak rektorów udał się na Rynek, gdzie połączone chóry wrocławskich uczelni ponownie zaśpiewały *Gaudeamus Igitur*.

Kolejnego dnia, tj. 2 października, o godzinie 13:00 odbyło się uroczyste rozpoczęcie roku akademickiego Uniwersytetu Wrocławskiego, które również miało miejsce w Auli Leopoldyńskiej. Po przywitaniu wszystkich szacownych gości głos zabrał prof. Robert Olkiewicz, Rektor Uniwersytetu Wrocławskiego, który wygłosił przemówienie inauguracyjne. Poruszył w nim tematy uniwersalne i ważne dla społeczności akademickiej, a swoje słowa skierował zarówno do uczonych, jak i studentów. Przedstawił wolność jako wartość nadrzędną i podkreślił jej wagę nie tylko w codziennym życiu, ale także w nauce, której istotą jest wolność wyboru swojej drogi prowadzącej do zdobywania wiedzy; zaznaczył także potrzebę kultywowania wolności akademickiej w obszarze badań i dydaktyki oraz szacunku dla odrębnych poglądów, poszanowanie praw człowieka, wolność słowa i niezbędną rzetelność w opisywaniu rzeczywistości. Rektor podkreślił również, że z całą mocą sprzeciwia się próbom ograniczenia zagwarantowanej Konstytucją swobody w poszukiwaniu prawdy, wolności prowadzenia badań naukowych oraz ogłaszania ich wyników. Zachęcił studentów do korzystania z dóbr zapewnianych przez Uniwersytet – wspaniałej kadry naukowej, wsparcia finansowego na cele badawcze i dokonywania jak najlepszych wyborów.

Po wystąpieniu Rektora przemówił Wojciech Murdzek, który kolejny raz pogratulował osiągnięcia, jakim jest przynależność Uniwersytetu do grupy elitarnej dziesiątki najlepszych uczelni badawczych w Polsce, chwaliąc też ciągły rozwój całej naszej placówki, jak i poszczególnych jednostek. Następnie została wręczona Nagroda Heisiga za wybitne i nowatorskie osiągnięcia naukowe. Laureatem w tym roku został prof. dr hab. Cyryl Lechosław Latos-Grażynski z naszej rodzimej uczelni. Do nagrody nominowani zostali również prof. dr hab. Mariusz Jaskólski z Uniwersytetu Adama Mickiewicza oraz prof. dr hab. inż. Tomasz Kapitaniak z Politechniki Łódzkiej. Kolejnym wyróżnieniem podczas tego-rocznej uroczystości była nagroda Księżnej Jadwigi Śląskiej, którą otrzymał Marian Turski – historyk, dziennikarz i działacz społeczny oraz Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego – wspierająca tolerancyjne, pokojowe współistnienie narodów, grup społecznych oraz jednostek w Europie. Następnie podano imponujące liczby dotyczące naszej rozwijającej się społeczności akademickiej – w tym roku na studia w języku polskim zostały przyjęte 8063 osoby, 437 na studia w języku angielskim oraz ponad 100 doktorantek i doktorantów. Dr hab. Patrycja Matusz prof. UW r przeprowadziła immatrykulację przedstawicieli nowoprzyjętych studentów. Po uroczystym ślubowaniu do aktu immatrykulacji przystąpili również doktoranci, a ich ślubowanie przyjął prof. dr hab. Artur Błazejewski. W krótkim przemówieniu przewodniczący Samorządu Studentów Arkadiusz Smugowski zachęcił do wspólnych wysiłków, aby ten rok akademicki obfitował w liczne sukcesy i inspirował do rozwoju.

Wykład inauguracyjny poprowadził prof. Jerzy Koch, obecnie związany z Uniwersytetem Adama Mickiewicza, jednak jego *alma mater* pozostaje Uniwersytet Wrocławski. Profesor w zabawny i mądry sposób przemówił do zgromadzonych, podkreślając, że najważniejszymi osobami na dzisiejszej uroczystości są studenci, których obecność nadaje sens istnieniu całej instytucji. Podkreślił, że celem kształcenia na uniwersytecie jest zdobycie umiejętności samodzielnego i krytycznego myślenia podpartego wiedzą. Cytując Profesora „Priorytetem jest byście [...] wyszli z tych murów nie tylko z wiedzą bardzo praktyczną, albo nawet z wiedzą natury ogólnej, lecz byście opuścili wieloletni system edukacji jako jednostki, które wykorzystując nabytą tutaj wiedzę i sprawności, potrafią krytycznie analizować rzeczywistość; osoby niepodatne na propagandę (tę prostą [...] i tę wyrafinowaną [...]); byście byli skuteczni w odróżnianiu prawdy od fałszu, wiadomości od *fake newsów*; patriotyzmu rzeczywistego od tylko werbalnie deklarowanego; [...] i byście nabrali przekonania, że zaangażowanie i aktywizm społeczny skutkujące wiarą we własną sprawczość to ważne elementy bycia osobą wykształconą oraz obywatelką i obywatelem”. Zachęcił również do wzięcia udziału w wyborach jako przykład dobrego aktywizmu i sprawczości w naszych rękach. Uroczystość zakończyła się odśpiewaniem *Gaudeamus Igitur* w wykonaniu Chóru Uniwersytetu Wrocławskiego.

Europeizacja narodowych porządków prawnych na przykładzie Polski, Niemiec i Czech

Prawnoporównawcze seminarium doktorantów z Wrocławia, Ratyzbony i Pragi

W dniach 19 i 20 maja 2023 r. na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego odbyło się polsko-niemiecko-czeskie seminarium doktorantów, w którym uczestniczyli pracownicy naukowcy i doktoranci z wydziałów prawa Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu w Ratyzbony i Uniwersytetu Karola w Pradze.

Spotkania te organizowane są przez prof. Gerrita Manssena i dr Agnieszkę Malicką od 2015 r. w ramach trwającej od ponad 40 lat współpracy pomiędzy wydziałami prawa Uniwersytetu Wrocławskiego i Uniwersytetu w Ratyzbony. Od 2018 r. we wspólnych seminariach uczestniczą również pracownicy i doktoranci Uniwersytetu Karola w Pradze.

Na tegorocznym zjeździe Wydział Prawa Uniwersytetu w Ratyzbony reprezentowali prof. Gerrit Manssen, prof. Robert Uerpmann-Wittzack i prof. Frank Maschmann, a Wydział Prawa Uniwersytetu Karola w Pradze – dr David Kohout i dr Magdalena Pfeiffer.

Od początku seminarium organizowane są we współpracy z Niemiecko-Polskim Stowarzyszeniem Prawników z siedzibą w Berlinie (Deutsch-Polnische Juristen-Vereinigung e.V. Berlin). W tym roku seminarium odbyło się pod patronatem Konsulatu Generalnego Republiki Federalnej Niemiec we Wrocławiu i było sponsorowane przez kancelarię CWW Węgrzyn-Wysocka i Wspólnicy, Kancelaria Radców Prawnych i Adwokatów Sp. k. z siedzibą we Wrocławiu.

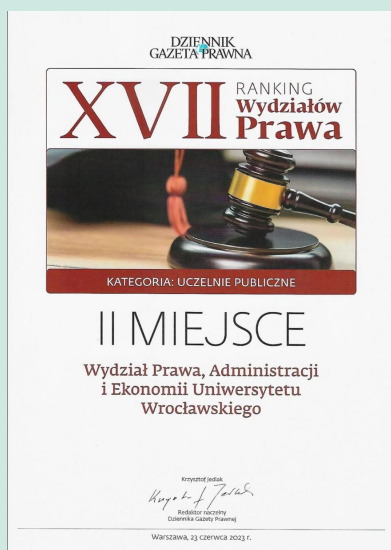
Wydarzenie zainaugurowali dr hab. Bartłomiej Krzan prof. UW – prodziekan ds. badań naukowych i współpracy międzynarodowej oraz dr Agnieszka Malicka – kierownik Pracowni Nauczania Prawa w Językach Obcych i główny organizator seminarium we Wrocławiu. Wykład wprowadzający na temat sporządzania umów w polsko-niemieckim obrocie gospodarczym wygłosił dr Marcin Podleś. Następnie doktoranci z Ratyzbony, Pragi i Wrocławia przedstawili swoje prezentacje na temat wybranych aktualnych zagadnień prawa krajowego i najnowszych zmian w systemach, uwzględniając przy tym przede wszystkim wpływ prawa UE na krajowe systemy prawne Niemiec, Polski i Czech. Prezentacje obejmowały różne dziedziny prawa, takie jak prawo publiczne, prawo cywilne, prawo pracy i prawo karne. W swoich wystąpieniach doktoranci zajmowali się bardzo interesującymi szczegółowymi zagadnieniami prawnymi, takimi jak podstawowe zasady demokracji, prawo migracyjne i sytuacja uchodźców, regulacje płacowe w UE, ochrona danych osobowych, restytucja zrabowanych dzieł sztuki nazistowskiej czy problematyka odszkodowania za pozbawienie wolności na podstawie europejskiego nakazu aresztowania. Omawiane w czasie seminarium kwestie prawne stanowią także przedmiot aktualnych debat na szczeblu UE. Prezentacje doktorantów zostały uzupełnione interesującymi dyskusjami prawnoporównawczymi, pytaniami i komentarzami. Ponieważ uczestnicy seminarium zajmują się nie tylko badaniami naukowymi, ale także pracują w instytucjach publicznych, organach władzy publicznej, sądach lub kancelariach prawnych, gdzie na co dzień mają do czynienia z praktycznymi aspektami stosowania prawa UE lub europeizacji prawa krajowego, dyskusje dotyczyły również ich dotychczasowych doświadczeń zawodowych.

Po części naukowej uczestnicy spotkania wspólnie zwiedzili Aulę Leopoldina i Salę Muzyczną oraz podziwiali piękny widok na miasto z Wieży Matematycznej Uniwersytetu Wrocławskiego.

Tegoroczne seminarium, po spowodowanej pandemią przerwie, ponownie stało się nie tylko okazją do debat naukowych dla młodych naukowców z Polski, Niemiec i Czech, ale przede wszystkim służyło nawiązywaniu nowych kontaktów, dzięki którym młodzi prawnicy dopiero rozpoczynający swoją karierę zawodową będą mogli rozwijać międzynarodową współpracę.

WPAE ponownie w czołówce rankingów Wydziałów Prawa 2023

Nasz Wydział zajął miejsce na podium w prestiżowych rankingach rokrocznie organizowanych przez *Rzeczpospolitą* i *Dziennik Gazetę Prawną*.

W **XVII Rankingu Wydziałów Prawa** organizowanym przez *Dziennik Gazetę Prawną* WPAE zajęło, tak jak w zeszłym roku, wysokie II miejsce otrzymując 99,4 pkt. Uniwersytet Jagielloński (102,2 pkt) utrzymał się na I miejscu, natomiast III miejsce przyznane zostało Uniwersytetowi Warszawskiemu (98,15 pkt). Tutaj do oceny były brane pod uwagę m.in. informacje takie jak: wymogi stawiane studentom i jakość absolwentów, zdawalność na aplikacje prawnicze czy jakość i siła kształcenia.

Wręczenie nagród *Dziennika Gazety Prawnej* odbyło się 23 czerwca w Warszawie. Wydział reprezentowała prof. dr hab. Patrycja Zawadzka – Prodziekan WPAE UW.

Z kolei w **XII Rankingu Wydziałów Prawa 2023** *Rzeczpospolitej* WPAE znalazło się na III miejscu – z wynikiem 19,6 pkt. Miejsce I zajął Uniwersytet Jagielloński (24 pkt); miejsce II – Uniwersytet Warszawski (20,8 pkt). Punkty zostały przyznane na podstawie kompleksowej oceny jednostek naukowych za lata 2017–2021. Kryterium stanowiły m.in. dane dotyczące: potencjału naukowego, jakości kształcenia, liczby kandydatów na jedno miejsce oraz współpracy z zagranicą.

We wspomnianym rankingu nasz Wydział zajął także I miejsce pod względem popularności wśród przyszłych studentów – jest najchętniej wybieranym wydziałem prawa w Polsce.

Wyniki obydwu rankingów jednoznacznie wskazują na to, że jakość kształcenia na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii UW od lat jest na niezmiennym, najwyższym poziomie. Osiągnięcie to zawdzięczamy wspólnemu wysiłkowi wszystkich pracowników, doktorantów i studentów Wydziału.

Po więcej informacji zapraszamy na strony organizatorów rankingów:

<https://www.rp.pl/zawody-prawnicze/art38646241-ranking-wydzialow-prawa-krakow-ponownie-najlepszy>

<https://serwisy.gazetaprawna.pl/edukacja/artykuly/8739962,uczelnie-publiczne-i-niepubliczne.html>

Wizyta dr Marie DeCock z Hasselt University, Belgia

W dniach 5–7 czerwca 2023 r. Instytut Nauk Administracyjnych (INA) WPAE UWr gościł w ramach programu Erasmus+ Teaching Staff Mobility dr Marie DeCock – profesor wizytującą z Hasselt University w Belgii, zatrudnioną jednocześnie w Maastricht University w Holandii. Podczas pobytu dr DeCock spotkała się z pracownikami naukowymi INA, prezentując wyniki swoich badań sformułowane w wystąpieniu *Inter-municipal cooperation caught between public and private, between government and undertaking: towards a future-proof legal framework*. Naukowiec z Belgii wzięła również udział w ogólnopolskiej konferencji naukowej „25 lat Samorządu Województwa Dolnośląskiego – dorobek i perspektywy”, wygłaszając referat *Regions in Belgium: current challenges and future perspectives*. Ponadto dr DeCock przeprowadziła wykłady dla studentów i doktorantów WPAE. Po wykładzie dla drugiego roku Studiów Stacjonarnych Administracji pierwszego stopnia nasi studenci zadawali liczne pytania w celu porównania instytucji samorządu terytorialnego w Belgii, Holandii i w Polsce. Równie ożywiona dyskusja towarzyszyła wykładowi dla doktorantów, poświęconemu zagadnieniom „The comparison of inter-municipal cooperation in Belgium and the Netherlands”.

Facebook WPAE UWr

25 lat Samorządu Województwa Dolnośląskiego – dorobek i perspektywy

Ogólnopolska Konferencja Naukowa

Po raz kolejny dzięki współpracy Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego i Województwa Dolnośląskiego zorganizowana została konferencja naukowa związana z obchodami kolejnej rocznicy utworzenia w 1998 r. samorządu wojewódzkiego. Poprzednia konferencja miała miejsce w 2018 r. z racji mijających wówczas 20 lat i poświęcona była ocenie skutków reformy terytorialnej i administracyjnej. Tegoroczna poza refleksją nad mijającym ćwierćwieczem skierowana była na czekające samorząd wyzwania i możliwe sposoby sprostania im.

W projekt zaangażowani byli nie tylko pracownicy Instytutu Nauk Administracyjnych, ale także studenci działający w Kole Naukowym Samorządu Terytorialnego im. Tadeusza Bigo powstałym w 2020 r., przy czym, o ile w pierwszym dniu spełniali głównie rolę wspomagającą, o tyle w drugim dniu byli współorganizatorami i gospodarzami II Studenckiego Pikniku Samorządowego.

Do udziału w obradach udało się pozyskać niezwykle cennych uczestników: Profesor Irenę Lipowicz, która w 1998 r. jako posłanka do Sejmu przedstawiała na jego obradach projekty ustaw reformujących ustrój samorządowy i brała czynny udział w pracach nad nimi; Profesor Iwonę Niżnik-Dobosz, autorkę jednej z najważniejszych monografii poświęconych ustrojowi samorządu terytorialnego, reprezentującą krakowskie środowisko administratywistyczne, i Profesora Marka Szewczyka, współtwórcę działającego do dzisiaj Wielkopolskiego Ośrodka Kształcenia i Studiów Samorządowych, który odegrał znaczącą rolę w pracach nad projektami pakietu ustaw reformujących polską administrację. Ponadto projekt konferencji zyskał poparcie władz uczelnianych, samorządowych i innych instytucji, co przejawiało się patronatami honorowymi Rektora UWr prof. dra hab. Roberta Olkiewicza i dziekana WPAiE prof. UWr dra hab. Jacka Przygodzkiego, Marszałka Województwa Dolnośląskiego Cezarego Przybylskiego, Instytutu Rozwoju Terytorialnego we Wrocławiu i Urzędu Statystycznego we Wrocławiu.

Podobnie jak miało to miejsce w 2018 r., koncepcja konferencji opierała się na organizacji dwuczęściowej. Część pierwsza poświęcona była wystąpieniom pracowników nauki i praktyków samorządowych i miała miejsce w pierwszym dniu obrad. Część druga przewidziana dla studentów i doktorantów interesujących się problematyką samorządową odbyła się drugiego dnia obrad w formie II Studenckiego Pikniku Samorządowego, będącego zarazem IV Konferencją Studenckich Kół Naukowych WPAiE. Z racji zgłoszeń uczestników z innych uczelni polskich stała się *de facto* I Ogólnopolską Konferencją Studenckich Kół Naukowych.

W programie konferencji znalazło się 12 referatów wygłoszonych w pierwszym dniu i 22 referaty wygłoszone drugiego dnia. Same liczby ilustrują bogactwo tematyczne i wielość wątków poruszanych przez prelegentów oraz w trakcie dyskusji kończących każdy z 3 paneli pierwszego i 5 paneli drugiego dnia.

W uroczystym otwarciu obrad głos zabrali kolejno: prof. UWr dr hab. Maciej Cesarz, Prorektor ds. studenckich, a zarazem Przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Konferencji w imieniu władz uniwersyteckich, prof. UWr dr hab. Jacek Przygodzki w imieniu władz wydziałowych, dr Marek Obrębalski, Wiceprzewodniczący Sejmiku Województwa Dolnośląskiego i Krzysztof Maj, Członek Zarządu Województwa Dolnośląskiego oraz Przewodniczący Komitetu Naukowego Konferencji oraz Dyrektor Instytutu Nauk Administracyjnych prof. UWr dr hab. Jerzy Korczak.

W pierwszym panelu zatytułowanym *Dorobek Samorządu Województwa – wybrane aspekty*, moderowanym przez prof. dra hab. Edwarda Czapiewskiego z Uniwersytetu Dolnośląskiego DSW, wystąpili kolejno dr Marek Obrębalski (UE), który wygłosił referat *Strategiczne podejście do rozwoju regionalnego – ponad 20 lat doświadczeń i dylematów*, którego główne wątki były kontynuowane w wystąpieniu dra Macieja Zatheya, Dyrektora Instytutu Rozwoju Terytorialnego – *Wyzwania polityki rozwoju regionalnego na Dolnym Śląsku. Refleksje po 25 latach*. Następne dwa referaty były tematycznie ukie-

runkowane na wybrane zagadnienia i tak Członek Zarządu WD Tymoteusz Myrda przedstawił bilans 15-lecia organizowania kolei regionalnych na Dolnym Śląsku, zaś Dyrektor Departamentu Rozwoju Aglomeracji UMWD przedstawił stan i oczekiwania w zakresie usług publicznych m.in. w zakresie rozwiązywania problemów energetycznych i ochrony zdrowia na podstawie badań ankietowych.

Kolejny panel, moderowany przez prof. UW r. dra hab. Piotra Lisowskiego, zgodnie ze swoim tytułem *Ustrój i zadania samorządu województwa z perspektywy 25 lat* poświęcony był przedstawieniu stanowiska doktryny prawa administracyjnego wobec zarówno przesłanek utworzenia województwa samorządowego, jak i oceny jego prawnych i faktycznych następstw. Jako pierwsza dokonała ich prof. dr hab. Irena Lipowicz (UKSW) w referacie *Ocena założeń reformy administracji publicznej z 1998 r. z perspektywy 25 lat*, a prof. dr hab. Marek Szewczyk (UAM) w wystąpieniu *Czy koncepcja ustroju województwa samorządowego sprawdziła się w praktyce samorządowej?* wątek ten

kontynuował. Z kolei prof. dr hab. Iwona Niżnik-Dobosz (UJ) w referacie *Województwo samorządowe wobec zagrożeń recentralizacji* skupiła uwagę uczestników obrad na niebezpieczne zjawiska w prawodawstwie zagrażające konstytucyjnym podstawom ustrojowym samorządu terytorialnego w Polsce. W ostatnim w tym panelu wystąpieniu *W poszukiwaniu nowego modelu współpracy jednostek samorządu terytorialnego w regionie – rola aglomeracji miejskich Dolnego Śląska* jego autor, prof. UW r. dr hab. Jerzy Korczak, przedstawił hipotetyczne możliwości realizacji zadań województwa związane z rozwojem regionalnym na całym jego obszarze.

Ostatni panel nawiązywał tematycznie do referatu zamykającego poprzedni panel, bowiem dotyczył wybranych problemów dolnośląskich aglomeracji. Na początek dr Elżbieta Stańczyk (US) przedstawiła *Tendencje zmian w stanie i strukturze ludności Dolnego Śląska*, co pozwoliło następnie dr hab. Katarzynie Zatońskiej (UMW) omówić *Zdrowie publiczne po pandemii. Wyzwanie dla dolnośląskich samorządów*, zaś prof. dr hab. Marzena Dominiak (UMW), kontynuując tę tematykę, wygłosiła referat *Profilaktyka zdrowia wśród mieszkańców regionu*. Ostatni referat tego panelu, a zarazem ostatni pierwszego dnia konferencji, Krzysztof Maj, Członek Zarządu Województwa Dolnośląskiego, poświęcił zagadnieniu *Turystyka w regionie*.

Każdy z paneli kończyła dyskusja, w której udział brali uczestnicy obrad, zarówno przedstawiciele nauki i praktyki samorządowej, jak i studenci. Najważniejsze zagadnienia w nich poruszone podsumował zamykający obrady pierwszego dnia Prorektor Maciej Cesarz, podkreślając trafność przedmiotu konferencji i tematów poszczególnych tematów wystąpień referatowych.

Przebieg konferencji i atmosfera panująca w trakcie obrad potwierdzają dobrą tradycję współpracy Uniwersytetu z Urzędem Marszałkowskim. Trzeba podkreślić z jednej strony przychylność władz uczelni w udostępnieniu Sali 2 im. Prof. W. Świdry w budynku D WPAiE oraz pracowników Sekcji Informatycznej pod wodzą Bartosza Palewicza w zapewnieniu sprawnej obsługi sprzętowej, a z drugiej strony – zaangażowanie Urzędu Marszałkowskiego, który wsparł finansowo to przedsięwzięcie.

Drugi dzień obrad we wtorek 6 czerwca 2023 r., w którym odbyły się obrady II Studenckiego Pikniku Samorządowego, jest przedmiotem odrębnej relacji przygotowanej przez gospodarza wydarzenia – Koło Naukowe Samorządu Terytorialnego im. Tadeusza Bigo.

Jerzy Korczak

II Studencki Piknik Samorządowy

Z okazji mijającej w 2023 r. 25. rocznicy wprowadzenia reformy samorządowej, której skutkiem było uchwalenie ustawy o samorządzie powiatowym oraz o samorządzie województwa, w dniach 5 i 6 czerwca 2023 r. na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego miała miejsce Ogólnopolska Konferencja Naukowa „25 lat Samorządu Województwa Dolnośląskiego – dorobek i perspektywy”. W poniedziałek 5 czerwca miały miejsce wystąpienia przedstawicieli samorządu województwa oraz doktryny prawa administracyjnego z Wrocławia, Krakowa, Poznania oraz Warszawy. Natomiast dzień drugi poświęcony został obradom II Studenckiego Pikniku Samorządowego będącego czwartą już konferencją studenckich kół naukowych organizowaną na Wydziale (pierwsze takie wydarzenie miało miejsce w 2010 r., a następne w 2013 r. i 2018 r.), a z racji uczestnictwa innych uczelni polskich była to zarazem I Ogólnopolska Konferencja Studenckich Kół Naukowych. W tym dniu czynny udział wzięli przede wszystkim studenci i doktoranci.

Uroczystej inauguracji drugiego dnia obrad dokonali dr hab. Maciej Cesarz – Prorektor Uniwersytetu Wrocławskiego, dr hab. Jacek Przygodzki, prof. UWr – Dziekan Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii UWr oraz mec. Jerzy Michalak – Dyrektor Departamentu Rozwoju Aglomeracji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, a także dr hab. Jerzy Korczak, prof. UWr – opiekun naukowy Koła Naukowego Samorządu Terytorialnego im. T. Bigo.

Podczas uroczystego otwarcia wyrażono słowa uznania dla studentów, którzy chcieli rozmawiać o samorządzie oraz głosić jego idee. Uwydatniono, iż drugi dzień obrad jest równie potrzebny jak poprzedni, w którym udział wzięli zarówno praktycy, jak i przedstawiciele świata nauki.

Zaproszenie do udziału w konferencji przyjęli członkowie Koła Naukowego Samorządu Terytorialnego im. T. Bigo (KNST), Koła Naukowego Prawa Finansowego FISCUS (KNPF), Studenckiego Koła Naukowego Prawa Górniczego (SKNPG), Naukowego Koła Postępowania Administracyjnego (NKPA) – wszystkie z WPAiE UWr – oraz z Koła Naukowego Administratywistów UAM *Ad rem* (KNA) z Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Zgłoszenia 22 referatów spowodowały, że konieczne było podzielenie ich na pięć paneli.

Panel pierwszy moderowany przez dr hab. Renatę Kusiak-Winter (UWr) odbiegał od pozostałych tym, że wystąpili w nim pracownicy Instytutu Nauk Administracyjnych oraz przedstawicielka Uniwersytetu Hasselt z Belgii, co rzutowało na jego tematykę: wyzwania wobec samorządu regionalnego z perspektywy belgijskiej i polskiej. Jako pierwsza wystąpiła dr Marie DeCock

(UH) z referatem *Regions in Belgium – current challengens and future perspectives*, w którym przedstawiła podział terytorialny Belgii, funkcjonowanie belgijskiej administracji publicznej, a także wskazała różnice oraz podobieństwa, jakie występują w tym zakresie pomiędzy Belgią a Polską. Z kolei dr hab. Dominika Cendrowicz (UWr) odniosła się do zagadnienia *Polityki społecznej jako zadania samorządu województwa*, wyjaśniając cele polityki społecznej i rolę samorządu województwa w ich realizacji. W swoim referacie *Ustrojowe formy współdziałania jako sposoby realizacji zadań publicznych przez Województwo Dolnośląskie – case study* dr Karina Pilarz (UWr) omówiła ustrojowe możliwości współdziałania Samorządu Województwa z innymi jednostkami samorządu terytorialnego z obszaru Dolnego Śląska, wskazując na zawieranie związków, porozumień czy utworzone stowarzyszenia. Czwarty i ostatni w tym panelu referat *Marszałek województwa jako organ zarządzający ruchem drogowym* wygłosił dr Paweł Majczak (UWr), przedstawiając wynik analizy przepisów ustawy o ruchu drogowym potwierdzający tytułową tezę o wykonywaniu przez marszałka funkcji organu zarządzającego ruchem drogowym, które ilustrował przykładami nieprawidłowości działań w tym zakresie w praktyce.

Panel drugi – już studencko-doktorancki – moderowała dr Karina Pilarz (UWr). Obejmował on 5 referatów poświęconych *Administracyjno-prawnym aspektom działalności województwa*. Prelegenci i prelegentki podczas tego modułu skoncentrowali się na administracyjno-prawnych aspektach działalności województwa. Panel otworzyła doktorantka z Zakładu Prawa Administracyjnego INA mgr Paulina Pietkun (KNST) referatem *Uwarunkowania*

instytucji obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej – perspektywa województwa samorządowego, w którym nie tylko wyjaśniła pojęcie i znaczenie obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej, ale też przywołała przykłady jej wykorzystywania przez mieszkańców województw samorządowych. Z kolei Patrycja Adamiszyn (KNST) w referacie *Wybory do organów samorządu terytorialnego – wybrane zagadnienia prawa wyborczego* poza omówieniem podstawowych zasad prawa wyborczego skupiła się na kwestii parytetów i kwot wyborczych, podkreślając znaczenie zasad równouprawnienia. Jako trzeci wystąpił Gracjan Ciupa (KNPF) z referatem *Funkcjonowanie młodzieżowych sejmików województw ze szczególnym uwzględnieniem ich finansowania – perspektywa przed i po reformie z 2021 roku*, w którym omówił regulacje dotyczące organizacji i funkcjonowania młodzieżowych sejmików, a także zwrócił uwagę na aspekt finansowy funkcjonowania sejmiku w kontekście braku szczegółowego jego uregulowania. W czwartym referacie *Wybrane aspekty kontroli działalności zarządu województwa na kanwie raportu o stanie województwa* Kacper Gajda (KNST) szczegółowo wyjaśnił istotę i funkcję raportu o stanie województwa. Ostatnim prelegentem tego panelu był Adam Kubiczek (SKNPG), który zaprezentował referat *Kraj jako jednostka samorządu terytorialnego w systemie prawnym Republiki Czeskiej* pozwalający na wskazanie konstytucyjnych podstaw podziału terytorialnego Republiki Czeskiej wraz z charakterystyką kraju jako jednostki tego podziału po reformie z 2013 r.

Panel trzeci, obejmujący problematykę sądowo-administracyjnej kontroli nad działalnością województwa, moderował dr Paweł Majczak (UWr). W pierwszej kolejności referat *Skarga do WSA we Wrocławiu na uchwały jednostek samorządu terytorialnego – ekonomizacja w praktyce* wygłosił mgr Bartosz Lewandowski (NKPA), doktorant w Zakładzie Postępowania Administracyjnego i Sądowoadministracyjnego INA, nie tylko wskazując konstytucyjne i ustawowe podstawy kontroli oraz elementy składowe skargi i krąg podmiotów uprawnionych do jej składania, ale przedstawił też dane statystyczne w tym zakresie w latach 2004–2022. Z kolei Patryk Pieniążek (NKA) zaprezentował referat *Odpowiedzialność funkcjonariuszy publicznych w kontekście ochrony prywatności i danych osobowych*, w którym po ustaleniu zakresu pojęciowego funkcjonariusza publicznego scharakteryzował rodzaje odpowiedzialności funkcjonariuszy w kontekście zagadnienia prawa do prywatności czy ochrony danych osobowych. Ostatni w tym panelu referat *Formy realizacji zadań publicznych w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami przez samorząd województwa, a ich kontrola przez sądy administracyjne*

wygłosił mgr Adam Domański (NKPA), doktorant w Zakładzie Postępowania Administracyjnego i Sądowoadministracyjnego INA, skupiając uwagę na wojewódzkim programie opieki nad zabytkami i jego kontroli przez sądy administracyjne.

Przedostatni tego dnia panel czwarty moderowany przez dra hab. Przemysława Pesta (UWr) dotyczył prawno-finansowych aspektów działalności województwa samorządowego. Rozpoczął go Arkadiusz Lelek (KNPF), wygłaszając referat **Propozycje przyznania jednostkom samorządu terytorialnego udziału w VAT a struktura dochodów samorządowych**, w którym poza przedstawieniem ogólnej sytuacji finansowej jednostek samorządu tery-

torialnego wraz z koncepcją ich udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych i prawnych zaprezentowane zostały propozycje zmian w tym udziale o podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy wraz analizą ich wad i zalet. Kolejną prelegentką Monika Grabsztunowicz (KNPF) w referacie **Część regionalna subwencji ogólnej dla województw po wyroku Trybunału Konstytucyjnego o syg. K 13/11** odniosła się do kluczowego zagadnienia tego wyroku, którym jest tzw. **jano-sikowe**, ilustrując je przykładem województwa mazowieckiego, a także poddała analizie wykładnię art. 167 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Następnie Łukasz Nowicki (KNPF), przedstawiając referat **Zmniejszenie dochodów województw z tytułu udziału we wpływach z podatku PIT – wpływ rozwiązań „Polskiego Ładu” na finanse województwa**, omówił podstawowe założenia tego programu wraz ze zmianami w konstrukcji podatku dochodowego od osób fizycznych i ich konsekwencjami w sferze finansów województwa. Jako czwarty głos zabrał Igor Gawęł (KNPF), prezentując wystąpienie **Zmiany w konstrukcji podatku PIT a wpływy województw** poświęcone głównym przyczynom spadku wpływów z tytułu PIT, co ilustrowała analiza porównawcza kwot wolnych od podatku i wysokości udziałów województw na przestrzeni lat 2017–2022 oraz 2020–2023. Ostatni w tym panelu referat **Cyfrowi nomadzi jako konsumenci jednostki terytorialnej – wyzwania dla władz lokalnych** zaprezentowała mgr Aleksandra Sztuk, doktorantka Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, wyjaśniając przede wszystkim pojęcie cyfrowych nomadów oraz korzyści dla miast, które ich przyjmują, a także wskazując na wyzwania wynikające z ich przyjęcia m.in. na tle konfliktu interesów społeczności lokalnej czy polityki pobytu.

Ostatni, piąty panel moderowany przez dra hab. Jerzego Korczaka, prof. UWr odnosił się do problematyki zadań samorządu województwa w zakresie rozwoju regionalnego. W pierwszym wystąpieniu Dominik Kowal (KNPG) wygłosił referat **Złoża kopalin w planowaniu przestrzennym województwa**, wyjaśniając rolę aktów planistycznych w systemie ochrony złóż kopalin, a także ochrony środowiska, aby następnie przedstawić relacje między wojewódzkim planem zagospodarowania przestrzennego a aktami planistycznymi gminy. Jako drugi prelegent Jakub Kołdecki (KNPG) omówił **Pozakoncesyjne aspekty roli samorządu województwa w prawie geologicznym i górniczym**, wyjaśniając rolę marszałka województwa w procesie stwierdzania posiadanych kwalifikacji w zawodzie geologa oraz zadań dotyczących korzystania z informacji geologicznych. Występująca następnie Magdalena Romaniuk (KNST) w referacie **Realizacja usług w zakresie transportu kolejowego przez organy województwa** przedstawiła podstawy prawne realizacji przedmiotowych usług, aby przeprowadzić studium przypadku spółki Koleje Dolnośląskie, poddając analizie tabor KD i wskaźnik niskoemisyjności pojazdów, liczbę pasażerów na przestrzeni lat 2009–2022 i wiążącą się z tym eksploatację taboru. Panel zakończył się wystąpieniem mgra Sebastiana Białego (KNST), który przedstawił referat **Wpływ działań rewitalizacyjnych realizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014–2020 na poprawę sytuacji obszarów zdegradowanych**, wyjaśniając znaczenie rewitalizacji obszarów zdegradowanych, a następnie omawiając skutki realizacji przyjętego programu zwłaszcza w zakresie inwestycji w infrastrukturę mieszkaniową.

Po zakończeniu wszystkich pięciu paneli dr hab. Jerzy Korczak, prof. UWr, Przewodniczący Komitetu Naukowego konferencji, podsumował wszystkie wystąpienia, akcentując, jak ważne jest, aby również młodzi ludzie zabierali głos w debatach nad samorządem. Wyraził słowa podziękowania członkiniom i członkom Koła Naukowego Samorządu Terytorialnego za zorganizowanie drugiego, studenckiego, dnia obrad Konferencji, a także wszystkim pozostałym osobom, które były zaangażowane w pracę nad tym wydarzeniem.

Zwieńczeniem dwudniowej Konferencji – zgodnie z nazwą konferencji studenckiej – był motyw piknikowy, czyli spacer po Wrocławiu z licencjonowanym przewodnikiem, mgrem Jackiem Sierką. Uczestnicy spaceru mieli okazję poznać zakątki oraz historię Ostrowa Tumskiego.

Patrycja Adamiszyn
Koło Naukowe Samorządu Terytorialnego im. Tadeusza Bigo

Rozdanie świadectw absolwentom studiów podyplomowych WPAiE UWr

Dnia 30 czerwca 2023 r. w Auli Leopoldina odbyło się uroczyste wręczenie świadectw absolwentom studiów podyplomowych Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego. Jest to pierwsze tego typu wydarzenie poświęcone naszym studiom podyplomowym.

W uroczystości wzięli udział prorektor ds. badań naukowych – prof. dr hab. Artur Błażejewski, dziekan WPAiE – dr hab. Jacek Przygodzki, prof. UWr, prodziekan ds. finansów, jakości i form kształcenia – prof. dr hab. Patrycja Zawadzka oraz kierownicy studiów podyplomowych wraz z zastępcami.

Świadectwa otrzymali absolwenci Studiów Podyplomowych z kierunków: Administracja Publiczna, Bezpieczeństwo i Higiena Pracy, Kryminalistyka, Organizacja i Zarządzanie w Ochronie Zdrowia, Prawo Gospodarki Nieruchomościami, Prawo Gospodarki Odpadami, Prawo Karne Wykonawcze, Prawo Medyczne i Bioetyka, Prawo Ochrony Środowiska, Prawo Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, Prawo Zamówień Publicznych, Prawnik Korporacyjny, Zarządzanie Bezpieczeństwem Chemicznym, Zatrudnianie Cudzoziemców.

Źródło: <https://uwr.edu.pl/rozdanie-swiadectw-absolwentom-studiow-podyplomowych-wpaie-uwr/>

fot. Paweł Piotrowski/Uniwersytet Wrocławski

100. rocznica urodzin Prof. Kazimierza Orzechowskiego

Dnia 13 lipca br. minęła 100. rocznica urodzin profesora Kazimierza Orzechowskiego, wybitnego uczonego, nauczyciela, znawcy historii ustroju państwa i prawa Polski oraz dziejów ustroju i prawa Śląska.

Kazimierz Orzechowski urodził się we Lwowie 13 lipca 1923 r. Lata chłopięce i młodzieńcze spędził w rodzinnym mieście, gdzie w 1939 r. zdał małą maturę (wprowadzoną po reformie edukacji w 1932 r.). Egzamin dojrzałości złożył w 1941 r. Podczas niemieckiej okupacji Lwowa uczestniczył w tajnym nauczaniu na Wydziale Prawa Uniwersytetu Jana Kazimierza (UJK). Spotykano się w małych grupkach, najczęściej u Wacława Osuchowskiego, Wojciecha Hejnosza oraz u ostatniego dziekana tegoż Wydziału – prof. Kazimierza Przybyłowskiego. Po zakończeniu okupacji zaczął studiować filologię klasyczną na Uniwersytecie Iwana Franki (byłym UJK). W 1946 r. opuścił Lwów na zawsze. W ramach tzw. repatriacji znalazł się w Gliwicach, następnie we Wrocławiu. Kontynuował studia prawnicze na Uniwersytecie Wrocławskim; ukończył je w 1949 r., a rok później obronił doktorat. Od 1948 r. związany był z Katedrą Historii Ustroju Polski, następnie z Katedrą Historii Państwa i Prawa Polskiego, a od 1969 r. – z Instytutem Historii Państwa i Prawa, którym kierował do momentu przejścia na emeryturę w 1993 r. Zasiadał w Radach Redakcyjnych uznanych czasopism naukowych: „Czasopisma Prawno-Historycznego”, „Śląskiego Kwartalnika Historycznego »Sobótka«” oraz „Studiów Śląskich”, „Przeglądu Prawa i Administracji”, wydawanych w Opolu, założonych przez Seweryna Wysłoucha.

Jednym z Jego największych zainteresowań była historia i ustrój Śląska. Pasja ta zaowocowała wieloma naukowymi artykułami i monografiami (np. *Chłopskie posiadanie ziemi na Górnym Śląsku u schyłku epoki feudalnej*, 1959, *Ogólnos Śląskie zgromadzenia stanowe*, 1979, *Indykacja dominiów, poddanych i miast Śląska według „pierwszej rewizji” z 1726 roku*, 1995). Imponujący dorobek naukowy dawał Profesorowi niepodważalną pozycję na polskiej arenie naukowej; został odznaczony Nagrodą Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego za całokształt pracy twórczej oraz za długo oczekiwaną syntezę *Historia ustroju Śląska 1202–1740* (2005).

Przez wiele lat swojej działalności naukowej Profesor pełnił wiele funkcji, ale warto wyróżnić jego kadencję dziekańską w latach 1960–1962, gdyż to właśnie On doprowadził do utworzenia Biblioteki Wydziałowej. Już w grudniu 1960 r. zawnioskował w sprawie utworzenia centralnej biblioteki na Wydziale. Tenże wniosek Rada Wydziału przedłożyła rektorowi UWr w styczniu 1961 r. Uroczyste otwarcie z udziałem rektora Alfreda Jahna nastąpiło pod koniec kadencji Dziekana Orzechowskiego w 1962 r. Profesor żywo interesował się Biblioteką, często odwiedzał księżnicę, brał udział w spotkaniach bibliotecznych i zawsze pamiętał o Dniu Bibliotekarza (8 maja). Jego imię nosi Biblioteka Wydziałowa.

Profesor był skromnym, powszechnie szanowanym i cieszącym się poważaniem człowiekiem. Wymagał od siebie i od innych rzetelnej pracy; miał pasję, którą próbował zaszcześcić swoim uczniom. Profesor był wzorem uczonego, głęboko oddanego sprawom Uniwersytetu Wrocławskiego i wychowaniu młodzieży studenckiej. Jego postać jest kojarzona z ciepłem, życzliwością, obrazem osobistości z przedwojennej epoki.

Profesor Kazimierz Orzechowski 60 lat pracował dla dobra wspólnoty akademickiej. Zmarł 9 kwietnia 2009 r. we Wrocławiu, spoczął na Cmentarzu Grabiszyńskim.

Tadeusz Juchniewicz
Karina Sołtysiak
Zdjęcia: Archiwum WPAE UWr.

Sprawozdanie z IX Letniego Fakultetu 2023

Demokracja i Europa

Hochschule Meißen (FH) und Fortbildungszentrum (HSF MEIßEN)

W ramach współpracy Instytutu Nauk Administracyjnych (INA) WPAE UWr z Saksońską Szkołą Administracji Publicznej w Miśni, Niemcy (*Hochschule Meißen (FH) und Fortbildungszentrum*) studenci naszego Wydziału zostali zaproszeni na IX Letni Studencki Fakultet. Zainicjowana w 2015 r. dwustronna współpraca przewiduje organizowanie cyklicznych Dolnośląsko-Saksońskich Spotkań Administratywistów, których przedmiotem są konferencje naukowe oraz warsztaty studenckie. Inną formą kooperacji, dedykowaną głównie studentom i doktorantom, jest uczestnictwo w Letnim Fakulecie, którego tegoroczny temat przewodni „Demokracja i Europa” związany był z obecną sytuacją geopolityczną na świecie, a także z wyzwaniem, przed jakimi staje administracja w różnych krajach europejskich. Wojna w Ukrainie wywarła bezpośredni wpływ na postrzeganie znaczenia demokracji w Europie, a także wystawiła na próbę idee integracji europejskiej w gospodarczo-politycznych i wojskowo-politycznych organizacjach, takich jak Unia Europejska czy Organizacja Traktatu Północnoatlantyckiego – NATO.

Uczestnikami tegorocznego Fakultetu było ponad dwustu studentów z czterech krajów Europy, tj. Niemiec, Polski, Czech oraz Ukrainy, zaś Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii UWr reprezentowali dr hab. Renata Kusiak-Winter z Zakładu Ustroju Administracji Publicznej INA, dr hab. Przemysław Pest z Katedry Prawa Finansowego, doktorantka w Zakładzie Prawa Administracyjnego INA – mgr Paulina Pietkun oraz studenci: Mikołaj Adamcio (SSE), Julia Dasiewicz (SSP), Igor Gawęł (SSE), Mikołaj Jedlecki (SSP), Zuzanna Klimaszewska (SSP), Paulina Kot (SSA), Kamila Kwiatek (SSP), Klaudia Mikuszewska (SSA), Julia Pak (SSA), Ewelina Pietrasik (SSA) oraz Victoria Rak (BBA). Studenci zostali zakwaterowani w akademiku uczelni w Meißen-Bohnitzsch, wyżywienie i program ramowy odbywały się na terenie kampusu Hochschule Meißen, zaś wszystkie wykłady, dyskusje oraz oprowadzanie po atrakcjach turystycznych było tłumaczone symultanicznie z języka niemieckiego na polski, ukraiński i czeski.

Dnia 21 sierpnia 2023 r. w godzinach porannych nastąpiło uroczyste otwarcie Letniego Fakultetu przez Rektora prof. dr. Franka Noldena. Następnie głos zabrali przedstawiciele ośrodków akademickich z innych krajów, dziękując za zaproszenie i możliwość uczestnictwa w wydarzeniu oraz podkreślając znaczenie organizacji tego typu przedsięwzięć. Po oficjalnym otwarciu rolę moderatora przejęła grupa studentów Hochschule Meißen. Jako pierwsze odbyło się wystąpienie reprezentanta saksońskiej uczelni prof. dr. Thomasa Schimmela, którego wykład nosił tytuł: *Zmiany klimatyczne, wojna na Ukrainie i inne aktualne wyzwania*. Profesor nakreślił rolę demokracji we współczesnych wydarzeniach na świecie, podnosząc, że dyskusja, a nawet spór, są nieodłącznymi elementami demokratycznych procesów. Po przerwie obiadowej odbyło się spotkanie uczestników z premierem Saksonii – Michaeliem Kretschmerem z CDU, który zaakcentował wagę istnienia różnorodnych modeli administracyjnych na świecie, opowiedział o swojej drodze politycznej, a także wyraził własne stanowisko w sprawie wojny w Ukrainie i partii populistycznych. Odpowiadając na liczne pytania publiczności, premier poruszył m.in. problem migrantów i związanej z tym kontroli granicznej. Poniedziałkowe wystąpienia zakończył referat dr hab. Renaty Kusiak-Winter *Zmiany klimatyczne i demokracja*. Referentka przedstawiła zjawisko zmian klimatycznych w kontekście różnorodnych sposobów pojmowania demokracji oraz podkreśliła kluczową rolę demokracji lokalnej, umożliwiającej otwarty dialog, który determinuje organizację życia społecznego. Jako fundamentalne w procesie budowania „zielonej piękniejszej przyszłości” dr hab. R. Kusiak-Winter wskazała znaczenie edukacji przez całe życie oraz dostępu do rzetelnej i wiarygodnej informacji.

Po wykładach pierwszego dnia podzieleni na grupy studenci zwiedzali Miśnieńską Manufakturę Porcelany (*Meißner Porzellan-Museum*), usłyszeli historię powstawania słynnej porcelany, a także mieli okazję poznać

tajniki wyjątkowości materiałów wykorzystywanych do produkcji i ich obróbki w pokazowym warsztacie **Schauwerkstatt**. Podczas indywidualnego zwiedzania Manufaktury wyrażano zachwyt nad unikatowymi miśnieńskimi wyrobami datowanymi nawet na XVIII wiek. Dalszym punktem programu było zwiedzanie historycznego centrum Miśni, m.in. Kościoła Maryjnego Frauenkirche oraz podziwiano urokliwe wąskie uliczki oraz szkoły i restauracje znajdujące się na Starym Mieście. Wieczorem odbył się program integracyjny na dziedzińcu akademika Meißen-Bohnitzsch.

Dnia 22 sierpnia 2023 r. poranną sesję wykładów rozpoczęło wystąpienie Agnes Scharnetzky z Politechniki w Dreźnie **Czym jest demokracja?**. Referentka przytoczyła słowa Johna Deweya, że demokracja jest czymś więcej niż formą rządów i są różne sposoby urzeczywistnienia demokracji. Przedstawiła statystyki pokazujące poziom zadowolenia społeczeństwa niemieckiego z demokracji. Podkreśliła wagę ochrony mniejszości oraz to, że w demokracji mają uczestniczyć wszyscy i każdy ma prawo do swojego głosu. Podsumowując, A. Scharnetzky zacytowała słowa Winstona Churchilla: „Stwierdzono, że demokracja jest najgorszą formą rządu, jeśli nie liczyć wszystkich innych form, których próbowano od czasu do czasu”. W dalszej części wystąpili Jonas Lösaus – radny miasta Bautzen, reprezentujący Partię Zielonych, oraz Julian Strechel – student Hochschule Meißen należący do młodzieżówki partii SPD. Obaj prelegenci podjęli temat znaczenia demokracji dla młodego pokolenia, jednocześnie podkreślając rolę młodych osób w lokalnych strukturach administracyjnych. Ponadto poruszony został problem migracyjny powiatów na wschodzie Niemiec, także w kontekście wojny w Ukrainie, jak również kwestia rozwoju odnawialnych źródeł energii.

Podczas kolejnej sesji nastąpiła prezentacja referatów grupowych przygotowanych przez studentów Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, podczas których przedstawiono m.in. problematykę budżetu obywatelskiego czy zasad współfinansowania jednostek policji przez władze samorządowe w Polsce. Następnie nauczyciele akademicki z Czech, Polski i Niemiec wygłosili referaty na temat systemu demokratycznego w ich krajach oraz wyzwań z tym związanych. Wśród prelegentów ww. sesji wystąpiła mgr Paulina Pietkun – doktorantka w Zakładzie Prawa Administracyjnego INA WPAE UW. Referentka scharakteryzowała specyfikę polskiego podziału administracyjnego kraju, przede wszystkim pojęcie „województwa”, które jest szczególne dla polskiego samorządu terytorialnego, a następnie wyjaśniła reguły i zasady działania systemu politycznego w Polsce, podkreślając fundamentalną rolę Konstytucji, zwłaszcza zasad konstytucyjnych, których przestrzeganie stanowi o istnieniu demokracji. Podczas wykładu poruszony został również problem „inflacji prawa” w naszym kraju, a także kwestia narastających problemów z ograniczaniem samodzielności jednostek samorządu terytorialnego. Po południu na terenie akademika Meißen-Bohnitzsch zorganizowano festyn sportowy z udziałem „reprezentacji narodowych”, zaś wieczorem odbyła się kolacja i dyskoteka w namiocie na dziedzińcu akademika.

Dnia 23 sierpnia 2023 r. w godzinach porannych studenci mieli sposobność zwiedzania XV-wiecznego zamku Albrechtsburg z przewodnikiem oraz wysłuchania koncertu organowego w Katedrze św. Jana i św. Donata. Program merytoryczny rozpoczął się w niecodziennej formule, ponieważ odbył się panel dyskusyjny „Przyszłość Europy – jak radzić sobie z wojną, populizmem i nacjonalizmem?” z udziałem deputowanych do Parlamentu Europejskiego – Anny Cavazzini z Partii Zielonych, Matthiasa Ecke z SPD oraz dr. Petera Jahra z CDU. Podczas burzliwej dyskusji, moderowanej przez studentów Hochschule Meißen i ubogacanej licznymi pytaniami z publiczności, politycy poruszyli temat przyszłości Unii Europejskiej i jej miejsca w zmieniającej się rzeczywistości, zwłaszcza w kontekście ekologii, brexitu, idei równości i demokracji oraz koncepcji powstania federacji państw europejskich i tzw. armii europejskiej. Po

przerwie wystąpił dr Matthias Probst z Saksońskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, który scharakteryzował niemieckie regulacje prawne traktujące o mianowaniu na urzędnika oraz o postępowaniu dyscyplinarnym urzędników i sędziów. Ostatnie wystąpienie należało do Sophie Pojar z Instytutu Hanny Arendt w Dreźnie, która zaprezentowała wyniki badań dotyczące wrogów demokracji na przykładzie bastionów skrajnie prawicowych ruchów w Saksonii. Wieczorem na dziedzińcu akademika zorganizowano noc filmową.

Dnia 24 sierpnia 2023 r. odbyła się wycieczka do Miejsca Pamięci Narodowej Bautzen II, które było więzieniem dla „wrogów państwa”, czyli krytyków reżimu państwowego NRD, uciekinierów, ale także niepokornych funkcjonariuszy aparatu władzy. Studenci usłyszeli wiele poruszających historii o więźniach politycznych, krytykach partii i reżimu, upokarzających warunkach bytowych, ale również nie zabrakło opowieści o miłości i nadziei na lepsze jutro. Po obiedzie entuzjaści sportów wodnych zostali podzieleni na dziesięcioosobowe grupy i rozpoczęły spływ po Łabie, zaś miłośnicy twierdzy Königstein, położonej na szczycie 247-metrowej góry, zgłębiali historię tego XIII-wiecznego zamku warownego i jego więziennej funkcji za czasów panowania Augusta II.

Dnia 25 sierpnia 2023 r. odbył się ostatni dzień zajęć tematycznych z cyklu „Demokracja i Europa”. Sesji porannej nadano format tzw. *open space*, podczas którego studenci mieli okazję porozmawiać ze sobą na wybrane przez ekspertów tematy, by następnie wspólnie z nimi wyciągnąć wnioski z toczących się dyskusji. Format *open space* zawierał elementy klasycznych referatów i klubu dyskusyjnego, umożliwiającego studentom wymianę poglądów na różne tematy zaproponowane przez dziewięciu ekspertów. Należy dodać, że uczestnictwo w wielonarodowych dyskusjach odbywało się w języku angielskim. Ożywione debaty prowadzone były w następujących grupach tematycznych: „Wymiana międzynarodowa – zmiana uprzedzeń poprzez kontakty międzyludzkie” (eksperci: prof. dr Samia Härtling i dr Paweł Kobes), „Czy bogaci powinni pomagać biednym? Jeśli tak, to czy bogaci mogą uzależniać pomoc od spełnienia określonych warunków?” (ekspert dr hab. Przemysław Pest), „Demokracja na poziomie komunalnym” (ekspert Daniel Andrae), „Życie demokratycznie – umiejętność, której trzeba się nauczyć” (ekspert Andrea Buttner), „Demokracja reprezentatywna czy też bezpośrednia” (ekspert Claudia Conradi), „Polityka migracyjna i integracja” (ekspert Alaa Yahya), „Suwerenność i Europa – czy wejście do NATO wymaga zgody wielkich mocarstw?” (ekspert dr Rudolf Heidt), „Porozmawiaj w prawo – pomachaj w lewo. Radzenie sobie z ekstremizmem” (ekspert prof. dr Thomas Schimmel) oraz „Jak edukacja przyczynia się do rozwoju demokratycznego sposobu myślenia? Jakie są aktualne zagrożenia dla demokracji?” (ekspert Valentin Lippmann). *Open space* zakończyło krótkie podsumowanie dyskusji indywidualnych przez ekspertów wszystkich grup dyskusyjnych.

Ostatni wykład Letniego Fakultetu wygłosił dr Rudolf Heidt *Madeleine Albright i demokracja w Europie*. Przedmiotem referatu były osobiste relacje ważnych polityków z USA i z Czech, zwłaszcza zaś w kontekście postaci Josepha Korbela – czeskiego dyplomaty, który był mentorem dwóch byłych Sekretarzy Stanu. Jedną z nich to jego córka, tytułowa Madeline Albright – 64. Sekretarz Stanu Stanów Zjednoczonych, która dzięki osobistym relacjom z prezydentem Vaclavem Havlem odegrała ważną rolę w budowaniu międzynarodowej pozycji Czech. Zdaniem dr R. Heidt demokracja sama w sobie jest sztuką trudną i wszyscy ludzie muszą pracować, aby trwała i prawidłowo funkcjonowała. Swoje wystąpienie zakończył słowami: „Nie musisz być w sercu Europy, aby mieć Europę w sercu”.

Zwienieniem Letniego Fakultetu były przemówienia i podziękowania skierowane zarówno do uczestników, jak i osób zaangażowanych w organizację całego tygodniowego przedsięwzięcia. Warto nadmienić, że studenci WPAE UWn osobiście podziękowali organizatorom za gościnę, wręczając drobne upominki z Wrocławia. Letni Fakultet Administratywistów 2023 sfinalizowano grupowym zdjęciem z perspektywy drona przed budynkiem głównym kampusu Hochschule Meißen.

Dnia 26 sierpnia 2023 r. odbyła się fakultatywna wycieczka do Dreżna połączona ze zwiedzaniem historycznego centrum, Panometru, czyli panoramy miasta z 1756 r. w formie obrazu mającego 360 stopni oraz budynku Opery Sempera, wykazującego wiele podobieństw z Operą Wrocławską.

W podsumowaniu należy stwierdzić, że program ramowy Letniego Fakultetu Administratywistów umożliwił uczestnikom poszerzenie wiedzy z zakresu funkcjonowania demokracji w Europie, a także poznania roli naszego kontynentu w kształtowaniu aktualnej sceny geopolitycznej świata. Na szczególną uwagę zwraca bardzo urozmaicona forma upowszechniania wiedzy i wymiany poglądów Fakultetu, gdyż zawierała nie tylko klasyczne wystąpienia i referaty, ale również podium dyskusyjne z udziałem wybitnych osobistości oraz grupy dyskusyjne typu *open space*, umożliwiające bezpośrednią rozmowę z moderatorem i z innymi studentami na wybrany temat. Ponadto godne podkreślenia jest, że program Fakultetu zawierał wystąpienia nie tylko pracowników naukowych z różnych krajów europejskich, ale również polityków związanych z Wolnym Krajem Saksonia, co stanowiło niepowtarzalną okazję uzyskania wiedzy z różnych perspektyw. Podczas osobistych rozmów ze studentami Hochschule Meißen dowiedzieliśmy się, że łączą oni studiowanie z pracą w urzędach landu Saksonia czy powiatów i gmin (*Duales Studium*). Takie połączenie zdobywania wiedzy teoretycznej z praktyką było dla nas inspirujące i prowokowało do refleksji nad polskim systemem szkolnictwa wyższego. Ponadto ciekawym doświadczeniem była obserwacja życia studenckiego na kampusie Hochschule Meißen, w tym nawet sama stołówka, która swoim układem i centralną lokalizacją przypominała nieco tą z amerykańskich seriali. Uczestnicy Fakultetu skosztowali także typowych niemieckich specjałów. Udało się nawet „wykreować” nowy „polsko-niemiecki” trunk – mieszankę piwa pszenicznego z wiśniową lemoniadą. Na koniec warto podkreślić, że każdy dzień Fakultetu był dokładnie zaplanowany i przemyślany przez organizatorów – wystąpienia merytoryczne przeplatały się z wycieczkami turystycznymi i wieczornym programem rekreacyjno-integracyjnym, przez co dni były bardzo intensywne i nie zawsze studenci się wysypiali. Największą wartością Fakultetu jest stworzenie okazji do zintegrowania się z zagranicznymi studentami, co stanowi dla wszystkich niezmiennie cenne doświadczenie.

Wyjazd szkoleniowy do Biblioteca Universitaria degli Studi di Salerno

W dniach 4–8 września 2023 r. wraz z grupą bibliotekarzy z Uniwersytetu Wrocławskiego oraz jedną koleżanką z Biblioteki Uniwersytetu w Izmirze (Turcja) uczestniczyłam w Staff Mobility Week w ramach programu edukacyjnego Erasmus+, który odbył się w Bibliotece Uniwersytetu w Salerno (Włochy).

Salerno to miasto usytuowane nad Morzem Tyrreńskim w południowych Włoszech w prowincji Kampania, około 40 km od Neapolu, i liczące około 140 tys. mieszkańców. Uniwersytet w Salerno zalicza się do jednej z najstarszych uczelni włoskich, a szkoła medyczna Hippocratica Scuola Medica Salernitana jest około 50 lat starsza niż Uniwersytet w Bolonii założony w XI w. (1088 r.).

Obecnie w skład uczelni wchodzi dziesięć wydziałów: ekonomia, farmacja, prawo, nauki inżynierskie, literatura i filozofia, językoznawstwo i literatury obce, medycyna i chirurgia, pedagogika, nauki ścisłe i przyrodnicze, nauki polityczne. W murach uczelni studiuje ponad 30 tys. studentów.

Od 1973 r. kadra uniwersytecka oraz studenci mogą pracować i uczyć się w kampusach Baronisi i Fisciano oddalonych od centrum miasta około godzinę jazdy autobusem miejskim. Nowoczesne, monumentalne budowle robią wrażenie na każdym, kto je zobaczy. W sąsiedztwie gmachów uniwersyteckich usytuowano też kilka domów studenckich wraz z infrastrukturą pozwalającą na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych bez konieczności wypraw do miasta.

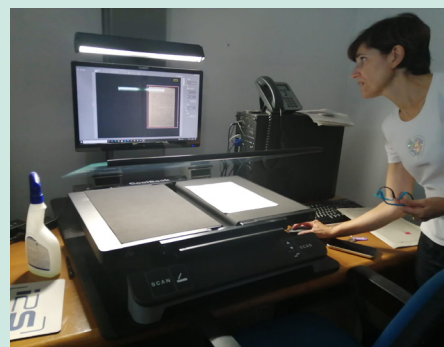
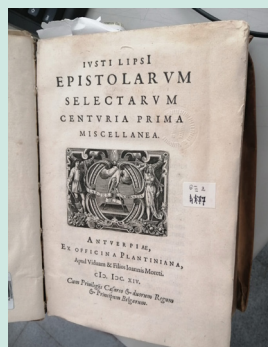
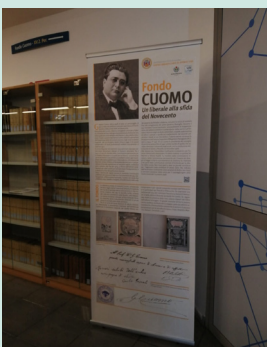
Wszystkie budynki uniwersyteckie zmodernizowano według najnowszych technologii, w wyniku czego stały się energooszczędne i korzystają z odnawialnych źródeł energii niegenerujących dodatkowych kosztów utrzymania i są całkowicie samowystarczalne pod względem energetycznym.

Zbiory Biblioteki Uniwersyteckiej przechowywane są w dwóch monumentalnych, nowoczesnych gmachach: Biblioteca Centrale im. E.R. Caianiello, gdzie kompletuje się literaturę z zakresu nauk humanistycznych, oraz Biblioteca Scientifica, gdzie gromadzi się zbiory z zakresu szeroko pojętych nauk ścisłych. Ten ostatni budynek istnieje dopiero od 2013 r. Został zaprojektowany przez zespół renomowanych architektów włoskich, a jego wnętrza wykreowali wiodący designerzy. Wszystkie detale architektoniczne i użytkowe (meble, półki, biurka, regały itp.) są tam niepowtarzalne i stworzone jedynie dla tego budynku, co wcale nie znaczy, że nie są ergonomiczne i funkcjonalne. W holu gmachu często odbywają się koncerty muzyczne, a wielu artystów estrady nagrywa tu wideoklipy. Z rozległego tarasu można ujrzyć malowniczą panoramę okolicznych wzgórz, a w pogodny dzień nawet fragment Wezuwiusza.

Ogólnie w zbiorach Biblioteki zgromadzono ponad milion woluminów wydawnictw zwartych, z tego ponad 800 tys. w Biblioteca Centrale i około 350 tys. w Biblioteca Scientifica. Oprócz tego w obu bibliotekach zgromadzono kilkaset tysięcy woluminów czasopism naukowych. W księżnicy

znajduje się także bogata kolekcja dokumentów życia społecznego, takich jak gazety codzienne, plakaty, afisze, ulotki reklamowe, bilety wstępu do placówek kulturalnych etc. Warto wspomnieć również o pokaźnej kolekcji literatury w języku polskim z różnych dziedzin wiedzy, gdyż język ten był jednym z języków wykładowych do wczesnych lat XXI w.

Wiele zbiorów tutejszej biblioteki zostało wypożyczone i wykorzystane jako rekwizyty podczas produkcji filmu **Genialna przyjaciółka**, będącego wierną ekranizacją niezmiernie poczytnej powieście obyczajowej Eleny Ferrante, która stała się bestsellerem na całym świecie.

Podsumowując, stwierdzam, że program szkolenia był bardzo intensywny, a tamtejsi bibliotekarze przełamali stereotyp mentalności typowych mieszkańców krajów południowoeuropejskich. W sposób bardzo profesjonalny zaprezentowali nam zakres swoich obowiązków i codzienną pracę. Szkolenie było prowadzone w języku angielskim i włoskim. Przyjęli nas ciepło i serdecznie i z podziwu godną cierpliwością wyczerpująco odpowiadali na wszystkie nurtujące nas pytania. W czasie całego pobytu na włoskiej uczelni przekonaliśmy się jak swoimi wysiłkami ciężko pracują na wizerunek instytucji, udzielając informacji na najwyższym poziomie merytorycznym.

Jadwiga Lewińska

Uniwersytet
Wrocławski

DPJW
Deutsch-Polnische
Juristen-Vereinigung e.V.

HUMBOLDT-UNIVERSITÄT ZU BERLIN

NIEMIECKO - POLSKA SZKOŁA PRAWA - WROCŁAW - BERLIN

REKRUTACJA 2023/24 do Szkoły Prawa Niemieckiego

na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii
do **17.10.2023**

Zapraszamy wszystkich zainteresowanych
prawem niemieckim!

Szczegółowe informacje o zasadach
rekrutacji na stronie:

<https://prawo.uni.wroc.pl/node/49183>

Wileńscy bibliotekarze we Wrocławiu

W pierwszej dekadzie września br. nasza Biblioteka gościła pracowników Biblioteki Publicznej Powiatu Wileńskiego im. A. Mickiewicza z Wilna (<https://amb.lt/pl/>). Wileńscy bibliotekarze w ramach stażu odwiedzali biblioteki naukowe i publiczne. Zobaczyli również funkcjonujące od maja 2016 r. [Muzeum Pana Tadeusza](#), które znajduje się w jednej z piękniejszych kamienic Wrocławia – Pod Żłotym Słońcem.

Pierwszego dnia czteroosobowa delegacja odwiedziła Bibliotekę WPAE. Litewscy goście obejrzeni księgozbiór w Czytelnii Głównej (szczególnie zainteresował ich dział z książkami i czasopismami litewskimi). Zobaczyli również fragment wystawy *Michał Römer chwile z życia* z III Międzynarodowego Kongresu Lituanistów we Wrocławiu, który od wielu lat odbywa się w murach naszego Wydziału. Uczestnicy stażu zwiedzili gmach główny Uniwersytetu Wrocławskiego, spotkali się Koordynatorem Uczelnianym Programu Erasmus+ Barbarą Skałacką-Harrold. Warto przypomnieć, że Biblioteka Publiczna Powiatu Wileńskiego im. A. Mickiewicza przyjmuje bibliotekarzy z Polski na staże w ramach programu Erasmus+. Tego samego dnia odwiedzono Wydział Filologiczny UWr, w którym od ponad 20 lat funkcjonuje Studium Języka i Kultury Litewskiej. Podczas kilkudniowego pobytu we Wrocławiu stażyści odwiedzili Dolnośląską Bibliotekę Publiczną im. Tadeusza Mikulskiego, Ossolineum, w tym czasową [wystawę](#) *Żołnierz napoleoński, ojciec komedii polskiej – Fredro w Ossolineum* oraz Bibliotekę Uniwersytecką. Oprócz oficjalnych i zaplanowanych wcześniej spotkań udało się również pokazać naszym gościom Wrocław z jego zabytkami, a przestrzeń kulturalną wypełnić niezapomnianym koncertem duetu fortepianowego – Chiemi Tanaka (Japonia) oraz Krzysztof Dziurbiel (Polska) – który miał miejsce w jednej z najciekawszych instytucji kultury we Wrocławiu – Klubie Muzyki i Literatury (<https://www.youtube.com/watch?v=Yyg1UQr5kfA>).

Goście z Wilna przekazali podziękowania i pozdrowienia wszystkim pracownikom odwiedzonych instytucji (<https://amb.lt/lt/naujienos/bibliotekininku-stazuote-lenkijoje/3940>). Mamy nadzieję, że wizyta stażystów przyczyni się w przyszłości do szerszej współpracy i wymiany doświadczeń naszego środowiska.

Tadeusz Juchniewicz
Karina Sołtysiak

Kalendarz Wrocławski 2023

Otrzymaliśmy 47. numer „Kalendarza Wrocławskiego”, który jest wydawany we Wrocławiu od 1958 r. z przerwą w latach 2003–2019. Nasza Biblioteka posiada w czytelni prawie komplet (brakuje trzech roczników) tego cieszącego się zawsze dużym zainteresowaniem mieszkańców Wrocławia wydawnictwa. W ostatnim numerze możemy odnaleźć dwie publikacje pracowników naszej Biblioteki:

Tadeusz Juchniewicz, *Klub Muzyki i Literatury w kulturalnej przestrzeni Wrocławia* oraz Tadeusz Juchniewicz, Karina Sołtysiak, *Wileńskie ślady na Uniwersytecie Wrocławskim* (o Uniwersytecie Wileńskim, Alinie Wawrzyńczyk i Marcie Burbiance).

Obecnie „Kalendarz Wrocławski” jest wydawany przez Towarzystwo Miłośników Wrocławia (www.tmw.com.pl) oraz Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” (www.zajezdnia.org). Tegoroczny numer jest poświęcony historii Wrocławia. W publikacji znajdziemy ponad 20 artykułów traktujących *stricte* o dziejach naszego

miasta, a także ciekawe teksty z zakresu architektury, sztuki czy biografii znanych lub mniej znanych, acz także zasłużonych, wrocławian. „Kalendarz” jest bogato ilustrowany – zdjęcia nierzadko pochodzą z prywatnych kolekcji autorów tekstów czy z archiwów ośrodków i instytucji kultury i nauki. Grono twórców tego numeru to ponad 60 osób.

Nowości wydawnicze

Unternehmensstrafrecht und Criminal Compliance – praca zbiorowa międzynarodowa

Nakładem wiedeńskiego wydawnictwa Jan Sramek Verlag ukazała się latem bieżącego roku interesująca praca naukowa *Unternehmensstrafrecht und Criminal Compliance (Corporate Criminal Law and Criminal Compliance)*, czyli *Odpowiedzialność karna podmiotów zbiorowych oraz prawnokarne reguły compliance*. Jest to opracowanie wieloautorskie pod redakcją prof. Konstantiny Papathanasiou z Uniwersytetu w Vaduz (Lichtenstein). Opracowanie liczy 814 stron i zawiera 30 artykułów naukowych mających formę obszernych raportów dotyczących stanu prawnego w zakresie odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny karalne oraz tzw. reguł **compliance** w działalności przedsiębiorstw w wielu różnych krajach, także spoza Europy.

Opracowanie rozpoczyna artykuł wprowadzający prof. Petry Wittig z Uniwersytetu w Monachium na temat ogólnej koncepcji i uniwersalnych podstaw prawnych odpowiedzialności podmiotów zbiorowych. Następujące kolejno artykuły zostały napisane w języku angielskim (raporty z Brazylii, Chin, Chorwacji, Czech, Estonii, Indii, Japonii, Kolumbii, Kostaryki, Hiszpanii, Portugalii, Salwadoru i Urugwaju), niemieckim (z Argentyny, Austrii, Czarnogóry, Grecji, Gruzji, Niemiec, Lichtensteinu, Peru, Polski, Rosji, Serbii, Szwajcarii, Szwecji, Turcji, Wielkiej Brytanii, Włoch) oraz jeden w języku francuskim (raport na temat stanu prawnego we Francji). Redaktor opracowania postawiła przed autorami zadanie odpowiedzi na dwa istotne pytania – po pierwsze, jak została ukształtowana w danym ustawodawstwie odpowiedzialność prawna podmiotów zbiorowych za czyny karalne, a w szczególności czy to uregulowanie zostało zamieszczone w kodeksie karnym, czy też w innym akcie prawnym oraz dlaczego wybrano takie rozwiązanie. Po drugie – autorzy tekstów musieli ustosunkować się do kwestii, czy w danym ustawodawstwie funkcjonują prawnokarnie relewantne reguły **compliance**, a jeżeli tak, to czy dotyczą one wyłącznie prowadzenia dochodzeń wewnętrznych w przedsiębiorstwach, czy też mają wpływ na przebieg postępowania karnego, w którym podmiot zbiorowy bierze udział jako oskarżony.

Treść poszczególnych artykułów jest oczywiście zróżnicowana, ale w większości z nich można znaleźć odwołanie się do historii i tradycji regulacji odpowiedzialności prawnej podmiotów zbiorowych za czyny zabronione w danym kraju, opis obecnego stanu normatywnego, w tym konstrukcję, i rodzaje sankcji nakładanych na przedsiębiorstwa, a niekiedy również różnego rodzaju dane statystyczne oraz wskazania dotyczące prawdopodobnych zmian w stanie normatywnym w niedalekiej przyszłości.

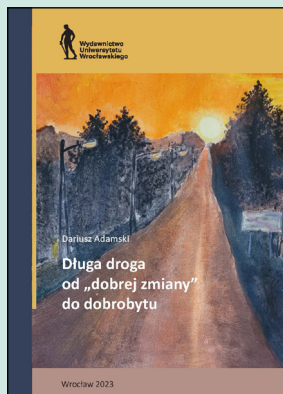
Link do strony wydawnictwa:

<https://www.jan-sramekverlag.at/Buchdetails.407.0.html?buchID=477&cHash=b16e2ebee0>

Piotr Góralski

Dariusz Adamski, *Długa droga od „dobrej zmiany” do dobrobytu*

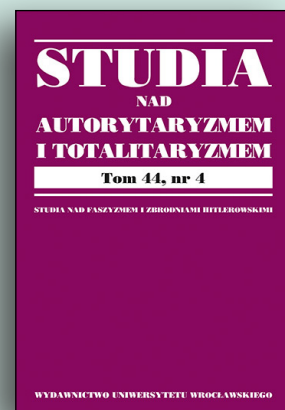

„Dobra zmiana” obiecywała to, czego najbardziej pragną wyborcy: dobrobyt dla wszystkich. Cel ten chciano osiągnąć, przyjmując filozofię rządzenia opartą na konserwatywnym etatyzmie i paternalizmie. Jednak po ośmiu latach efekty polityk społeczno-gospodarczych zbudowanych na tych filarach rozczarowują. Jasno wynika to z omówionych w książce doświadczeń polityki innowacyjności, energetycznej, dotyczącej rynku finansowego, podatkowej, społecznej, oświatowej, ochrony zdrowia, wymiaru sprawiedliwości i odnoszącej się do samorządu terytorialnego. Warto prześledzić rozwój każdej z tych dziewięciu sfer działania państwa nie tylko po to, by zrozumieć naturę i skalę błędów popełnionych po roku 2015. Przede wszystkim stanowi to warunek wyciągnięcia prawidłowych wniosków co do tego, jakie korekty należy wprowadzić, byśmy żyli w kraju rzeczywiście przybliżającym się do dobrobytu dla wszystkich. Jak wyjaśnia Autor, sposoby na to istnieją i są na wyciągnięcie ręki.

[DOI – 10.19195/978-83-229-3830-0](https://doi.org/10.19195/978-83-229-3830-0)

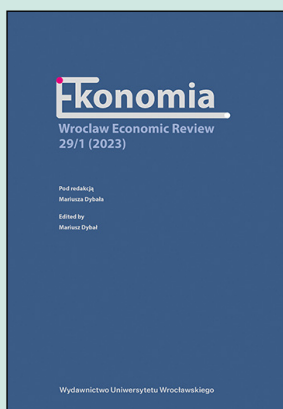
Studia nad Autorytaryzmem i Totalitaryzmem. Tom 44, nr 4

W najnowszym, czwartym numerze czasopisma umieszczono dziesięć artykułów. Paweł Malendowicz analizuje koncepcję wiecznego faszizmu Umberta Eco, Piotr Kimla – relację między wolą ludu a zasadami ustroju demokratycznego, Adam Wielomski zaś – koncepcję mitu politycznego Alfreda Rosenberga. Jarosław Wyrembak prezentuje kompetencje wojewodów odnośnie do usuwania symboli komunistycznych. Tomasz Landmann zajmuje się stanowiskiem polskiej armii w kwestii sowietyzacji USRR w latach trzydziestych ubiegłego wieku, Jacek Jędrusiak opisuje rolę tradycji wojska pruskiego w obecnej Bundeswehrze, a Oliwier Nowak nakreśla system ograniczonego pluralizmu politycznego w ustroju Hiszpanii czasu wojny domowej. Tomasz Dolata przedstawia wrocławski okres działalności prof. Gwiazdomorskiego, a Maciej Błażewski – zasadę zabudowy planowej w kontekście autorytarnych metod działania PRL. W ostatnim artykule Anna Ciłkowska-Kimla wspomina twórczość naukową i translatorską zmarłej Elżbiety Paczkowskiej-Łagowskiej.

<https://wuwr.pl/sfzh/issue/view/963>

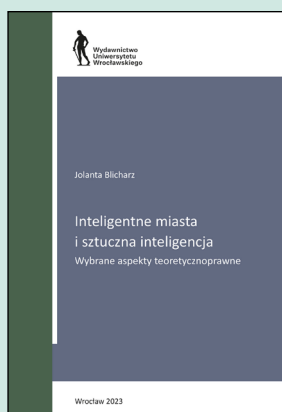
Ekonomia – Wrocław Economic Review

Numer 29/1 (2023) „Ekonomii – Wrocław Economic Review” składa się z sześciu artykułów. Pierwszy dotyczy pracowniczych planów kapitałowych widzianych przez pryzmat uczestnika. Drugi zwraca uwagę na wpływ sposobu postrzegania starości na decyzje o oszczędzaniu w pracowniczych planach kapitałowych. Trzeci analizuje pracownicze plany kapitałowe na rynku funduszy emerytalnych. Czwarty omawia zatrudnienie osób starszych w Unii Europejskiej. Piąty bada trwałość wyników pracowniczych planów kapitałowych. Szósty wykorzystuje metodę *design thinking* jako przykład innowacji społecznej w działaniu na podstawie studium przypadku ProPoLab.

<https://wuwr.pl/ekon/issue/view/962>

Jolanta Blicharz, *Inteligentne miasta i sztuczna inteligencja. Wybrane aspekty teoretycznoprawne*

Zastosowanie sztucznej inteligencji wiąże się nie tylko z obiecanyymi zaletami w zakresie możliwości rozwoju inteligentnych miast, ale również z wyzwaniami, począwszy od kwestii bezpieczeństwa, a skończywszy na obawach związanych z likwidacją miejsc pracy i pogłębianiem się nierówności. W tym kontekście rodzą się dość poważne pytania dotyczące roli społecznej robotyki i sztucznej inteligencji z perspektywy prawnej, etycznej, politycznej i ekonomicznej.

[DOI – 10.19195/978-83-229-3837-9](https://doi.org/10.19195/978-83-229-3837-9)

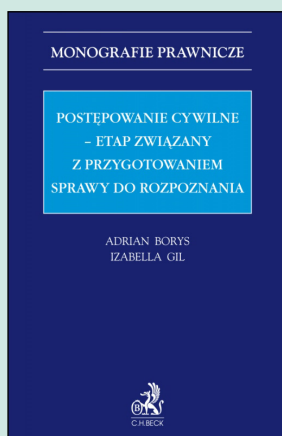

Jerzy Skorupka, *O początku prawa. Szkic o historii procesu karnego w kontynentalnej Europie i Mezopotamii*

Książka opisuje narodziny i początki prawa. Poznanie jego historii pozwala lepiej zrozumieć prawa późniejsze – łącznie ze współczesnym. Omówienie tych zagadnień daje pełny obraz ewolucji przede wszystkim prawa procesowego i procesu karnego oraz ukazuje wpływ władzy na tworzenie i stosowanie prawa w praktyce. Autor szczególną uwagę poświęcił prawom państw starożytnej Mezopotamii, tj. Sumeru i Babilonii, z uwzględnieniem Kodeksu Ur-Nammy i Kodeksu Hammurabiego. Skupił się na ustroju i właściwościach organów państwa stosujących wymiar sprawiedliwości oraz kwestiach procesowych, tj. cechach obowiązującej wtedy procedury oraz na przebiegu postępowania sądowego.

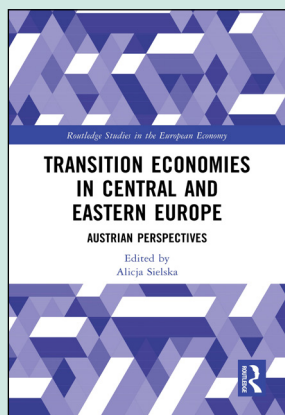

Adrian Borys, Izabela Gil, *Postępowanie cywilne – etap związany z przygotowaniem sprawy do rozpoznania*

Prowadzenie postępowania cywilnego ma zapewnić ochronę prawnoprosesową nie tylko podmiotowi inicjującemu postępowanie, ale także pozostałym podmiotom uczestniczącym w tym postępowaniu, przy jednoczesnym zapewnieniu sprawności tego postępowania. Specyfika danej sprawy wymaga ustalenia na wstępie nie tylko, w jakim trybie będzie rozpoznawana, w ramach jakiego postępowania procesowego (zwykłego czy odrębnego), ale również jakiej ochrony prawnoprosesowej oczekują podmioty uczestniczące w konkretnej sprawie. W opracowaniu przedstawiona została kompleksowa analiza regulacji prawnej dotyczącej organizacji postępowania cywilnego (zawarta w przepisach art. 2051–20512 KPC), aby zachęcić do jej powszechnego stosowania. Wydanie merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy przez sąd wymaga prawidłowego ustalenia stanu faktycznego, co jest możliwe dzięki właściwej organizacji postępowania.

Transition Economies in Central and Eastern Europe: Austrian Perspectives
red. Alicja Sielska

Teoria interwencjonizmu austriackiej szkoły ekonomii wyjaśnia sukcesy i porażki procesów transformacji w krajach Europy Środkowo-Wschodniej i oferuje dogłębny wgląd we współczesne zjawiska gospodarcze. Minęły trzy dekady od upadku komunizmu, który przyspieszył transformację gospodarczą tych krajów. Niniejsza książka opisuje austriackie spojrzenie na socjalizm i w tym kontekście wyjaśnia sukces transformacji w krajach Europy Środkowo-Wschodniej. Co więcej, pokazuje, że teoria interwencjonizmu nie straciła na aktualności, a sama teoria – wraz z jej modyfikacjami – może być wykorzystywana do wyjaśniania bieżących wydarzeń gospodarczych.

[DOI - 10.4324/9781003404026](https://doi.org/10.4324/9781003404026)

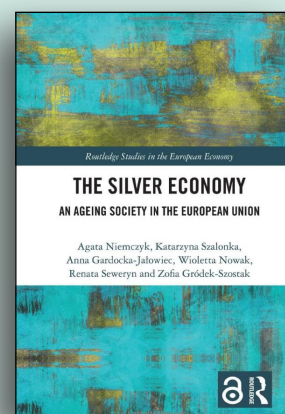
Agata Niemczyk, Katarzyna Szalonka, Anna Gardocka-Jałowiec, Wioletta Nowak, Renata Seweryn, Zofia Gródek-Szostak

The Silver Economy : An Ageing Society in the European Union

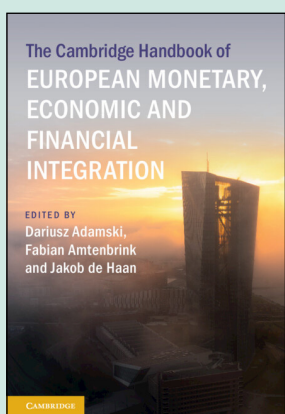
Książka analizuje zachowania rynkowe seniorów i dowodzi, że *Silver Economy* będzie z każdym rokiem zyskiwać na znaczeniu i rentowności w różnych obszarach, zarówno publicznych, jak i prywatnych. Obejmuje to zdrowie, finanse, zatrudnienie, czas wolny i dobre samopoczucie, edukację i korzystanie z narzędzi cyfrowych.

Publikacja ta jest zalecana dla decydentów politycznych i podmiotów gospodarczych, którzy zastanawiają się, jak osiągnąć rozwój gospodarczy poprzez rosnące i zmieniające się zapotrzebowanie starzejącego się społeczeństwa.

[DOI - 10.4324/9781003377313](https://doi.org/10.4324/9781003377313)

The Cambridge Handbook of European Monetary, Economic and Financial Integration
red. Dariusz Adamski, Fabian Amtenbrink, Jakob de Haan

Podręcznik zawiera całościową analizę przeszłości, teraźniejszości i przyszłości Unii gospodarczo-walutowej w jej szerszym kontekście. Obejmuje on problemy ekonomiczne, prawnicze i polityczne, by zapewnić dogłębną i dalekowzroczną analizę przesłanek, głównych cech i wad integracji gospodarczej, walutowej i finansowej w strefie euro. Analizując złożone, wysoce powiązane struktury zarządzania, autorzy sugerują kierunki niezbędnych reform. Wkład wiodących ekspertów w niniejszym tom sprawia, że publikacja jest naprawdę wszechstronna w swoim zakresie i przystępna dla czytelników z różnych środowisk naukowych.

[DOI - 10.1017/9781009364706](https://doi.org/10.1017/9781009364706)

Goniec kulturalny

Klub Muzyki i Literatury we Wrocławiu

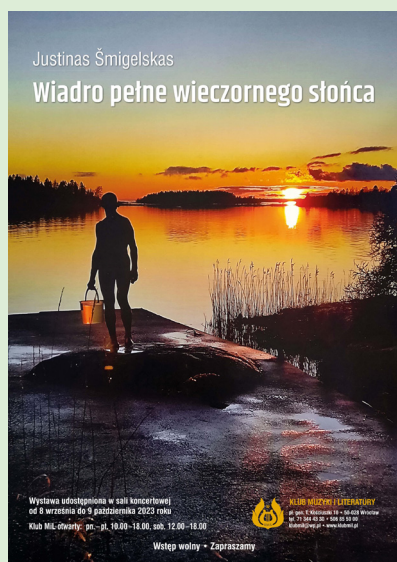
Pl. T. Kościuszki 10

www.klubmil.pl

Wystawa fotografii Justinasa Šmigelskasa „Wiadro pełne wieczornego słońca”

Prace eksponowane w Galerii Klubu MiL do 09.10.2023 roku

Wstęp wolny

Justinas Šmigelskas (pseud. **Justin Timberhouse**) – jego pierwsza wystawa fotograficzna miała miejsce w 1997 r. w jego rodzinnym mieście Alytus na Litwie Południowej. W 1998 w Finlandii w mieście Turku zorganizował swoją pierwszą autorską wystawę fotografii dokumentalnej o wojnie w Afganistanie. Przez dwa lata pracował jako m.in. kamerzysta i redaktor w stacji telewizyjnej. Przygotowywał wiadomości regionalne i programy publicystyczne. Zdobyte doświadczenie skłoniło go do podróżowania i lepszego poznawania świata. W latach 2005–2006 pracował jako przewodnik psów husky po fińskiej Laponii. Nawet przy -32°C i 200 km za kołem podbiegunowym nie puścił aparatu i w styczniu 2007 zorganizował swoją największą wystawę fotograficzną w Finlandii, która później została wystawiona na Litwie. Zachody słońca pokazane na wystawie w KMiL zostały sfotografowane w latach 2021–2022 w północno-zachodniej Finlandii.

Prezentacja książki Ryszarda Sławczyńskiego *Kiedy Ty mówisz Odra* wraz z pokazem filmu *Odra, poezja rzeki*

11.10.2023, godz. 12:00

Wstęp z zaproszeniem

Książka dedykowana jest pamięci marynarzy odrzańskich. W publikacji zaprezentowano 146 utworów o Odrze; zakresem czasowym obejmuje 500 lat. Prace nad antologią rozpoczęły się już w 1996 roku. W stosunku do pierwszego wydania (1999 r.) antologia została poszerzona o 39 autorów, 59 tekstów i poprzedzona obszernym wstępem, który jest pierwszą tak wnikliwą i obszerną próbą ukazania obrazu Odry nie tylko w kulturze polskiej, ale i zagranicznej. Znajdziemy tu teksty przełożone z łaciny, języka niemieckiego, czeskiego, łużyckiego oraz jidisz.

Oprócz słynnego tytułowego wiersza Rafała Wojaczka *Kiedy Ty mówisz Odra* w zbiorze znalazły się (podane chronologicznie) teksty wielu literackich znakomitości, poczynając od Andreasa Gryphiusa i Josepha von Eichendorffa, poprzez Wincentego Pola, Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, Tymoteusza Karpowicza, Tadeusza Różewicza, Witolda Wirpisy, Urszulę Koziół, Mariannę Bocian, Urszulę Małgorzatę Benkę, Ewę Sonnenberg, Henryka Bereskę aż po noblistkę Olgę Tokarczuk, która wyznaje: „Kiedy byłam dzieckiem, każdy spacer prowadził nad Odrę”.

Odra, poezja rzeki to film dokumentalno-artystyczny; poetycki rejs od źródeł rzeki w Górach Odrzańskich we wschodnich Czechach do ujścia w Zalewie Szczecińskim. W produkcji udział wzięli aktorzy Teatru Polskiego we Wrocławiu, m.in. Monika Bolly, Aldona Struzik, Dariusz Bereski, Stanisław Melski; pomysł i narracja Ryszard Sławczyński.

Prelekcja Stanisława Dziuby „550 rocznica urodzin Mikołaja Kopernika”

16.10.2023, godz. 17:00

Wstęp wolny

Hufiec ZHP Wrocław-Południe oraz Krąg Seniorów i Starszyny „Rodło” serdecznie zapraszają na prelekcję i prezentację multimedialną Stanisława Dziuby „550 rocznica urodzin Mikołaja Kopernika”.

Mikołaj Kopernik – urodzony 19.02.1473 r. Około 1509 r. sformułował pierwszy zarys swojej teorii budowy świata tzw. *Commentariolus* (*Komentarzyk o hipotezach ruchów niebieskich*), który w formie rękopiśmiennej trafił do wielu uczonych i rozstawił imię Kopernika w całej Europie. Jego umiejętności i doświadczenie zauważone zostały nawet w dalekim Rzymie, skąd otrzymał od biskupa fossombrońskiego Pawła z Middelburga zaproszenie do udziału w pracach nad reformą kalendarza juliańskiego. Około 1530 r. przygotował pierwszą redakcję swego obszernego traktatu o ruchu Ziemi. Wydrukowane w 1543 r. dzieło ukazało się pod tytułem *De revolutionibus orbium coelestium* (*O obrotach sfer niebieskich*).

Koncert Jarosława Królikowskiego „Czesław Niemen i...?”

17.10.2023 r., godz. 18:00

Wstęp wolny

Jarosław Królikowski – jego twórczość wokalna kształtowała się w złotym okresie muzyki rozrywkowej przepełnionej różnymi formami. Artyści, którymi się inspirował, to m.in. James Brown, Tomem Jones, a z polskiej sceny przede wszystkim Czesław Niemen. Koncertował na wielu scenach w kraju i za granicą, gdzie wykonywał właśnie utwory Niemena. Siła i barwa jego głosu potrafi znakomicie oddać atmosferę niemenowskiego repertuaru piosenek. W dowód uznania za całokształt pracy artystycznej na scenie został odznaczony przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego medalem Zasłużony Działacz Kultury. Wydał płytę z utworami własnego autorstwa pt. „Fantasmagoria”.

Spotkanie poprowadzi **Jan Czachor** – wieloletni pilot wycieczek, regionalista i inicjator powstania pomnika – ławeczki Czesława Niemena w Świebodzinie. Jest prezesem Stowarzyszenia Pamięci Czesława Niemena.

Zapraszamy do przesyłania materiałów do kolejnego numeru Biuletynu WP AE

Kontakt: Joanna Mroczo-Sidorowicz
joanna.mroczo-sidorowicz@uwr.edu.pl

Korekta: Karina Softysiak, Marta Godlewska
DTP: Krzysztof Mruszczyk

REPERTUAR 2023

„Bracia Karamazow”
reż. Stanisław Melski

Duża Scena

01.10.23 NIEDZIELA 17:00

03.10.23 WTOREK 11:00

„Kasta la vista”

reż. Jacek Bończyk

Scena Kameralna

01.10.23 NIEDZIELA 17:00

03.10.23 WTOREK 19:00

04.10.23 ŚRODA 19:00

05.10.23 CZWARTEK 19:00

„Ożenić się nie mogę”

reż. Grzegorz Kempinski

Duża Scena

06.10.23 PIĄTEK 19:00

07.10.23 SOBOTA 19:00

08.10.23 NIEDZIELA 17:00

„Lot nad kukułczym gniazdem”

reż. Cezary Iber

Duża Scena

13.10.23 PIĄTEK 11:00

14.10.23 SOBOTA 19:00

15.10.23 NIEDZIELA 17:00

„Czego nie widać”

reż. Marcin Sławiński

Scena Kameralna

13.10.23 PIĄTEK 19:00

14.10.23 SOBOTA 19:00

15.10.23 NIEDZIELA 17:00

18.10.23 ŚRODA 19:00

19.10.23 CZWARTEK 19:00

„Zmierzch – świtem...”

reż. Jan Szurmiej

Duża Scena

20.10.23 PIĄTEK 19:00

21.10.23 SOBOTA 19:00

22.10.23 NIEDZIELA 17:00

„Szewcy”

reż. Stanisław Melski

Duża Scena

27.10.23 PIĄTEK 19:00

28.10.23 SOBOTA 19:00

29.10.23 NIEDZIELA 17:00

„Małe zbrodnie małżeńskie”

reż. Bogdan Tosza

Scena Kameralna

27.10.23 PIĄTEK 19:00

28.10.23 SOBOTA 19:00

29.10.23 NIEDZIELA 17:00

f i y www.teatrpolski.wroc.pl

SPRZEDAŻ ONLINE: bilety.teatrpolski.wroc.pl

projekt: Tomasz Konieczny, zdjęcie: Mikolaj Pływacz, na zdjęciu: Klementyna Umer

PAŹDZIERNIK

PAŹDZIERNIK

01 nd / 18.15 / ■	WODA W USTA
03 wt / 19.00 / ▲	WYSKUBKI
04 śr / 19.00	WYSKUBKI
07 sb	WYSKUBKI – FESTIWAL 3 X RÓŻEWICZ, RADOMSKO
11 śr / 19.15 / ■	MARAT/SADE
12 cz / 19.15	MARAT/SADE
13 pt / 19.15	MARAT/SADE
14 sb / 19.00 / ▲	SYRENA. ANATOMIA MIŁOŚCI
15 nd / 18.00	SYRENA. ANATOMIA MIŁOŚCI
20 pt / 19.00 / ▲	MŁODY MĘŻCZYNA
21 sb / 19.00	MŁODY MĘŻCZYNA
22 nd / 18.00	MŁODY MĘŻCZYNA
PRAPREMIERA	
28 sb / 19.15 / ■	UWOLNIENIE
29 nd / 18.15	UWOLNIENIE
31 wt / 19.15	UWOLNIENIE

Zuzanna Bojda / Amanda Lee Koe

Syrena. Anatomia miłości

reżyseria Daria Kopiec